

Met de Reisflitsen Route 2020 doen we verslag van onze gezamenlijke ontdekkingsreis. Ze gaan naar collega's die de VOB-Nieuwsbrief ontvangen en naar de accounthouders van Biebtobieb. Met de uitnodiging om er andere reislustigen op te attenderen.

Verkenning

Wij – Paul Adels, Rutger van den Assem, Alian Spelde en Joost Zijderveld – trokken er in onze rol van regiogids op uit. In april, mei en juni 2016 haalden wij bij de Bibliotheken projecten, acties, werkwijzen op, die interessant zijn om uit te wisselen.

Onze verkenningstocht richtte zich op het HOE, geïllustreerd met concrete voorbeelden. HOE is 'de Bibliotheek' bezig met vernieuwing, met waardencreatie en WAT gebeurt er in de dagelijkse praktijk? HOE pakken die initiatieven uit, welke ervaringen en effecten zijn er te delen?

Samen met reisgids Henriëtte de Kok verwerkten wij deze informatie tot een advies, dat op 30 juni 2016 is aangeboden aan Willem van Moort, opdrachtgever vanuit de VOB. Het advies is positief ontvangen. Hierna lees je de vervolgstappen.

Reisadvies

Ons reisadvies is om proeftuinen te starten en parels uit te lichten. Met als doel om vast te houden, te versterken en verder te brengen wat in de praktijk positief werkt.

- We kwamen tijdens onze verkenning vele **parels** tegen: waardevolle initiatieven die het verdienen om landelijk te glanzen. Die gaan we onder de aandacht brengen.
- We stelden vast wat zich leent om in **proeftuinen** uit te proberen, of slim te bundelen. Die proeftuinen gaan we opstarten.
- We verzamelden gespreksstof voor de *PleisterPlaatsOntmoetingen* die door het hele land worden georganiseerd. De eerstvolgende gaat over 'de Bieb als ondernemer' en vindt plaats op 29 september 2016 in de Nieuwe Kolk in Assen. Reisflits 4 is in aantocht!

Proeftuinen

We starten 8 proeftuinen die wezenlijk bijdragen aan de Bibliotheek van de toekomst.

1. De Bibliotheek groeit: groeikracht en het experiment in een veranderende wereld.
2. Platform voor communities: great libraries build communities (David Lankes).
3. Alles onder één dak: samenstellen MFA-toolkit.
4. Place to Bieb: van krimpgebied tot stadswijk; de Bibliotheek biedt wat nodig is.
5. Een leven lang leren: krachtenbundeling met Volksuniversiteiten en gezondheidsinformatie als twee thema's.
6. Gratis Bieb! Moeten of kunnen? Mensen kennen van alles de prijs maar niet de waarde (Oscar Wilde). Boetevrije Bieb en nieuwe abonnementsvormen als twee thema's.
7. Bieb to the future: Bieb in een digitaliserende samenleving.
8. Zó werkt de Bieb: de inzet van vrijwilligers, wajongers en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt bij het uitleenproces.

Totstandkoming advies

Tijd en geld zijn schaars, dus we maakten een selectie uit de vele mooie cases die we ophaalden. We gingen niet over één nacht ijs. We voerden een uitgebreide gedachtewisseling binnen het projectteam. Op basis van de uitgangspunten die onze opdrachtgever ons meegaf. Dit zijn de belangrijkste criteria die we hanteerden:

- bestaande initiatieven versterken en verder brengen. Geen nieuwe dingen doen;
- draagt het écht substantieel bij tot de Bibliotheek van de toekomst?
- focus aanbrengen; kwaliteit gaat voor kwantiteit;
- echt de diepte in, afpellen, leren (met en van elkaar);
- eigenaarschap zoveel mogelijk laten bij de Bibliotheken (niet overnemen).

We selecteerden 8 cases om uit te werken als proeftuin. Voor iedere proeftuin is een globale aanpak opgesteld, die we uitwerken met de betrokken Bibliotheken. Daarnaast kozen we 8 parels uit. Inspirerende voorbeelden die het verdienen om nader beschreven en gedeeld te worden binnen én buiten de branche.

Met deze proeftuinen en parels gaan we een gezamenlijk leer- en ontwikkelproces in. Sommige Bibliotheken die wij spraken, zijn direct verbonden aan de proeftuinen of de parels. Andere zitten er in een kring omheen, onder meer als 'critical friend'. Met elkaar vormen we een schil waarbinnen kennis, ervaring en inspiratie worden gedeeld.

[Bekijk het proeftuin- en pareloverzicht.](#)

Aanpak

- a. Vijf proeftuinen worden getrokken door een case-Bieb en hebben een uniek karakter. Deze Biebs krijgen in ruil voor hun inspanningen een stimuleringsbedrag van €10.000,-.
- b. Collega Biebs kijken mee als critical friends en krijgen daarvoor ieder €1.000,-.
- c. Een deskundige van buiten organiseert een 'make-it-better-sessie' rondom de proeftuin, ondersteunt de proeftuin door te zorgen voor een casebeschrijving en een portfolio, waarin alle relevante inzichten worden gebundeld. (Verdien)modellen maken hier deel van uit.
- d. Drie proeftuinen worden in een andere vorm uitgewerkt; met documentaires, onderzoek, een toolkit en een rondgang. Hiervoor is budget beschikbaar.
- e. Wij als regiogidsen begeleiden ieder twee proeftuinen en zijn elkaars co-gids.
- f. De 8 parels zetten we om beurten in de schijnwerpers. Dat doen we in de vorm van ansichtkaarten om te attenderen op wat je niet mag missen.

Eindbestemming

De parels en proeftuinen gaan informatie opleveren voor *100% Bibliotheken, de reisbundel die ons rijker maakt*. Hierin staat alles wat we concreet hebben geleerd en kunnen laten zien. Producten en samenwerkingsinitiatieven vanuit Route 2020.

We hebben de bundel in handen in december 2017, tijdens het Route 2020-congres. We laten zien dat we elkaars partner zijn in persoonlijke ontwikkeling. En dat we met lokale partijen en initiatiefrijke bewoners meer mensen bereiken en rijker maken.

Nieuwsgierig

We hopen dat jullie nieuwsgierig zijn naar wat we gaan doen en uitlichten.

Doe met ons mee! De case-Biebs zullen van zich laten horen via Reisflitsen en tijdens PleisterPlaatsOntmoetingen. Houd ook de ansichtkaarten in de gaten.

Op Biebtobieb vind je alle reisinformatie.

Word lid van de groepen rond Route 2020. Deel kennis. Start discussies. Stel vragen. En weet ons te vinden:

Henriëtte de Kok:	06 - 43 05 99 55	dekok@bibliotheken.nl
Alian Spelde:	06 - 23 94 92 04	a.spelde@biblionetgroningen.nl
Joost Zijderveld:	06 - 24 75 92 58	j.zijderveld@bibliotheekeemland.nl
Paul Adels:	06 - 12 59 76 18	p.adels@bibliotheek.rotterdam.nl
Rutger van den Assem*:	06 - 20 96 07 48	r.vandenassem@cubiss.nl

* Vanaf 19 juli 2016 zet Rutger van den Assem een nieuwe stap in zijn loopbaan. Hij zal zijn werkzaamheden voor Route 2020 beëindigen. Naar een vervanger wordt momenteel gezocht.

8 proeftuinen Route 2020

Versie: 18 juli 2016

onder voorbehoud van wijzigingen

No.	Proeftuin	Aanpak	Trekkersbieb	Critical friends	Begroting	Trekkers uit Route 2020
1.	De bibliotheek groeit	1 trekkersbieb, 2 biebs als 'critical friends'	A. DOK Delft (Groeikracht)	<ul style="list-style-type: none"> Zout Theek 5 	€ 15.000	Paul Adels (Alian Spelde)
		1 trekkersbieb, 2 biebs als 'critical friends'	B. Midden-Brabant (Kennismakerij)	<ul style="list-style-type: none"> AanZet Chocoladefabriek 	€ 15.000	
2.	Platform voor gemeenschappen	1 trekkersbieb, 2 biebs als 'critical friends'	A. Rotterdam (Jongerenvloer / Bieb 010 JONG)	<ul style="list-style-type: none"> Eemland Kennemerwaard 	€ 15.000	Vacant (Paul Adels)
		Wordt later uitgewerkt na gesprek met bibliotheken. Mogelijk betrokken biebs: Assen, Flevoland, Almere, Drachten, Rijnmond (5x), DOK Lab	B. Nog te bepalen (Bibliotheek voor ondernemers)	Nog te bepalen	€ 25.000	
3.	Alles onder één dak	Ontwikkelen toolkit. Koppelen van kennis en goede vormgeving.	In dit traject worden diverse bibliotheken betrokken, bijv.: OBA/Hallen, Gouda, Haarlemmermeer, Idea, Zoetermeer, Cultura Ede, Rivierenland, Veluwezoom, Eemland	N.v.t.	€ 40.000	Joost Zijderveld (Alian Spelde)

4.	Places to bieb	Documentaires waarin verhalen van een aantal biebs centraal staan	Tholen + Panningen + Gelderland Zuid + Grote stad (te bepalen)	N.v.t.	€ 35.000	Joost Zijderveld (Vacant)
5.	Een leven lang leren	1 trekkersbieb, 2 biebs als 'critical friends'	A. Theek5 (Volksuniversiteit)	• Groningen • OBA	€ 15.000	Alian Spelde (Joost Zijderveld)
		1 trekkersbieb, 2 biebs als 'critical friends'	B. Nieuwegein (Gezondheid)	• Rivierenland • Assen	€ 15.000	
6.	Gratis Bieb!	Onderzoek, analyse en casebeschrijving	A. Rivierenland (Boetevrije Bieb)	N.v.t.	€ 35.000	Paul Adels (Vacant)
		Onderzoek, scenario-beschrijvingen, business case	B. Spijkensisse + Maassluis + ProBiblio (Gratis Bieb)	• Rotterdam • Amsterdam		
7.	Bieb to the future	1 trekkersbieb, 2 biebs als 'critical friends'	Almere	• Alphen a/d Rijn • Eemland	€ 15.000	Vacant (Paul Adels)
8.	Zó werkt de bieb	1 trekkersbieb, 2 biebs als 'critical friends'. Documentaire.	Enschede	• Achterhoek • Biblionet Groningen	€ 25.000	Alian Spelde (Joost Zijderveld)

8 pareltjes Route 2020

No.	Parelproject	Bibliotheek	No.	Parelproject	Bibliotheek
1.	Scoor 'n boek	Biblionet Groningen	5.	Stadsambassade Alkmaar	Kennemerwaard
2.	Stichting ICT-Beheer	Haarlemmermeer + Kennemerland	6.	Huis van de wijk	Venlo
3.	Studyshare	OBA	7.	Expeditie Anton	Eindhoven
4.	Blikkie	Helmond + Deventer	8.	B/Slash	Gelderland-Zuid